

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๑๑๒๑/๑๘๕๗๗

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

วันทศมาส ๒๕๕๙

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คู่มือการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. แนวทางการเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการนำส่งมัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติดไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ได้มีนโยบายในการปรับแนวทางการดำเนินการต่อการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะการดำเนินงานต่อผู้เสพในฐานะผู้ป่วย โดยการมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเข้ามารับผิดชอบในการปรับระบบการบำบัดรักษาให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวนโยบายข้างต้น นั้น

สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยขอความร่วมมือในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การดูแลมัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่ให้ดำเนินการภายใต้แนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” โดยการนำมัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจเป็นลำดับแรก ภายใต้การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ การใช้กระบวนการชุมชนตามแผนประชารัฐร่วมใจ สร้างหมู่บ้าน/ชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๐ ตลอดจนการดำเนินงานตามประกาศ คสช. ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๙ โดยขอให้จัดทำแผนบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการค้นหาเพื่อให้เกิดการสอดรับในกระบวนการคัดกรอง การส่งต่อ และการบำบัดรักษา

๒. ดำเนินงานตามแนวทางที่ระบุไว้ในคู่มือการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหามัธยมศึกษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้สอดคล้องกับแผนประชารัฐร่วมใจ

๓. กำชับหน่วยงานในพื้นที่ให้ความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในการดำเนินการบำบัดรักษาตามแนวทางที่กำหนด ทั้งในเรื่องของการคัดกรอง การบำบัดฟื้นฟูในระบบสมัครใจรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมฯ การบำบัดฟื้นฟูในระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษสำหรับการนำผู้เสพเข้าสู่การบำบัดฯ ในรูปแบบค่าย ให้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด คือ ต้องเป็นผู้เสพที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือเป็นพาหะของโรคติดต่อ และไม่มีอาการทางจิตเวช สำหรับหลักสูตรให้ใช้แนวทางเดิมไปก่อน จนกว่ากระทรวงสาธารณสุขจะมีการกำหนดขึ้นใหม่

๔. กรณีผู้เสพ/ผู้ติดยา เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ให้นำส่งศูนย์เพื่อการคัดกรอง เพื่อดำเนินการคัดกรองตามสภาพการเสพติด โดยจำแนกเป็น ผู้ใช้ผู้เสพ ผู้ติดยา และทำหนังสือ (ลับ) แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑ และสถานศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ พร้อมแจ้งผู้ปกครองทราบ กรณีเป็นผู้ใช้ยาเสพติด สถานศึกษาให้การช่วยเหลือฟื้นฟูในรูปแบบให้คำปรึกษา และลงบันทึกข้อมูลในระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ส่วนผู้เสพและ

ผู้ติดยาเสพติด...

ผู้ติดยาเสพติดต้องส่งเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูในสถานพยาบาล และลงข้อมูลในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ซึ่งทั้ง ๒ ระบบนี้มีการลงข้อมูลในระดับบุคคล โดยจัดเก็บข้อมูลประวัติการบำบัดรักษาและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลของประเทศในการวางแผนการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๕. การบันทึกข้อมูลในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ดำเนินการ ดังนี้

๕.๑ กรณีข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาบำบัดก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ที่ยังค้างในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด (NISPA) ให้ ศป.ปส.อ./ศป.ปส.เขต บันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศยาเสพติดจังหวัด ต่อเนื่องจนจบกระบวนการบำบัดรักษาและการติดตาม

๕.๒ กรณีผู้เข้ารับการรักษาบำบัดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป ให้ ศป.ปส.อ./ศป.ปส.เขต บันทึกข้อมูลในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) <http://antidrugnew.moph.go.th> โดยให้บันทึกข้อมูลผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพและยินยอมเข้ารับการรักษาและฟื้นฟูในระบบ บสต. และส่งตัวไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง ซึ่งตั้งอยู่ในโรงพยาบาลระดับชุมชนขึ้นไป โดยให้ ศป.ปส.อ./ศป.ปส.เขต นำเอกสารผลการคัดกรองมาบันทึกข้อมูลในระบบ บสต. นำส่งผู้ต้องสงสัยเข้ารับการรักษาและฟื้นฟูตามแนวทางที่กำหนด โดยผู้เสพที่ส่งบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ศป.ปส.อ./ศป.ปส.เขต เป็นผู้บันทึกข้อมูลจนสิ้นสุดกระบวนการบำบัดรักษา ติดตาม และการช่วยเหลือ (ในกรณีผู้ต้องการความช่วยเหลือ) สำหรับผู้เสพและผู้ติดที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล โรงพยาบาลผู้ให้การรักษาก็จะเป็นผู้บันทึกข้อมูลจนสิ้นสุดกระบวนการบำบัดรักษาและการติดตาม แต่หากผู้ผ่านการบำบัดรักษาต้องการความช่วยเหลือและโรงพยาบาลไม่สามารถให้การช่วยเหลือได้ ให้ส่งต่อความต้องการช่วยเหลือนั้นไปยัง ศป.ปส.อ./ศป.ปส.เขต ผ่านระบบ บสต. เพื่อให้ความช่วยเหลือ และบันทึกผลความช่วยเหลือในระบบ บสต. ต่อไป

๖. การอำนวยความสะดวก กำกับการดำเนินงานในการนำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดฯ และเร่งรัดการดำเนินงานนำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยมุ่งเน้นการใช้กระบวนการชุมชนตามแนวทางโครงการประชารัฐร่วมใจฯ และลงข้อมูลในระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ให้เป็นปัจจุบัน

๗. การเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการนำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติดไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรองให้ ผอ.ศอ.ปส.จ. มอบอำนาจให้ ผอ.ศป.ปส.อ. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตามแนวทางที่กำหนดรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอได้โปรดแจ้งให้ ศอ.ปส.จ. ดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางและเจตนารมณ์ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิยม เต็มศรีสุข)

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๙๐๑-๑๙ ต่อ ๒๕๑๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๙๘๘๘

คู่มือการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหายูเอสบีซีผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

จุดเน้นการดำเนินงาน

- ๑) ยึดแนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” ในการดำเนินงาน
- ๒) ผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าถึงบริการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีคุณภาพได้ง่าย ได้รับการบริการครบทุกขั้นตอนของการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (คัดกรอง บำบัดฟื้นฟู ติดตามดูแลช่วยเหลือ)
- ๓) นำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจเป็นลำดับแรก โดยการใช้กระบวนการหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติดในการค้นหาและชักชวนผู้เสพผู้ติดยาเสพติดให้เข้าสู่การบำบัดฟื้นฟู ร่วมกับการค้นหาโดยเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งเน้นการลดปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่ รวมถึง การนำครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด (Community – based Recovery Model)
- ๔) ให้การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดทุกระบบ อยู่ภายใต้การกำกับมาตรฐานและคุณภาพการดำเนินงานโดยกระทรวงสาธารณสุข ภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการของทุกภาคส่วน
- ๕) นำมาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction) เข้ามาดำเนินการในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด ด้วยวิธีการฉีด รวมถึง กลุ่มที่มีอาการติดยาหรือยังไม่สามารถเลิกยาเสพติดได้เพื่อลดอันตรายต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

เป้าหมาย

๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ

- ๑.๑ นำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการการบำบัดรักษาและฟื้นฟู ที่มีมาตรฐาน จำนวน ๒๒๐,๐๐๐ คน แบ่งเป็น
  - ระบบสมัครใจ จำนวน ๑๒๗,๓๐๐ คน
(กรมการแพทย์ ๑๐,๕๐๐ คน กรมสุขภาพจิต ๓,๕๐๐ คน สป.สธ. ๖๐,๐๐๐ คน ค่ายฯ ๕๓,๓๐๐ คน)
  - ระบบบังคับบำบัด จำนวน ๗๒,๕๐๐ คน
แบ่งเป็น แบบควบคุมตัว ๓๑,๕๐๐ คน แบบไม่ควบคุมตัว ๔๑,๐๐๐ คน
    - แบบควบคุมตัว ดำเนินงานในสถานฟื้นฟูฯ ๔๕ แห่ง (สังกัดเหล่าทัพฯ/ปค. ๗๕ แห่ง รพ. ๒๐ แห่ง)
    - แบบไม่ควบคุมตัว ถ่ายโอนงานให้กระทรวงสาธารณสุขรับดำเนินการ
  - ระบบต้องโทษ จำนวน ๒๐,๒๐๐ คน
(กรมราชทัณฑ์ ๑๗,๗๐๐ คน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กฯ ๒,๕๐๐ คน)
- ๑.๒ ติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟู ตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ร้อยละ ๗๐ ของผู้ผ่านการบำบัดฯ

๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

การกลับไปเสพยาของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ไม่เกินร้อยละ ๒๕

แนวทางการดำเนินงาน

๑) ปรับกลไกการแก้ไขปัญหาผู้เสพผู้ติดยาเสพติด โดยการใช้สาธารณสุขเป็นแกนนำในการดำเนินงาน
โดยกำหนดให้ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นปีของการปรับระบบการบำบัดรักษาผู้เสพผู้ติดยาเสพติดให้อยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงสาธารณสุข โดยดำเนินการ ดังนี้

๑.๑) กำหนดระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพผู้ติดยาเสพติดที่มีมาตรฐาน กำหนดแนวทางการดำเนินงานต่อผู้เสพภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์

๑.๒) ทำความเข้าใจต่อสาธารณสุขชนถึงนโยบายในการให้โอกาสแก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการดำเนินงานภายใต้แนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย”

๑.๓) ปรับกลไกการบำบัดรักษาผู้เสพผู้ติดยาเสพติดทุกระบบให้อยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงสาธารณสุข โดยกระทรวงสาธารณสุขจะเข้ามากำหนดมาตรฐานการบำบัด การคัดกรอง และส่งต่อเข้าสู่กระบวนการการบำบัดที่เหมาะสม ตลอดจน การติดตาม ดูแล ช่วยเหลือเพื่อป้องกันการกลับไปเสพติดยา รวมถึง ดำเนินการหรือกำกับการบำบัดฟื้นฟูฯ ในทุกระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน

๑.๔) พัฒนาบุคลากรของสถานบำบัดรักษา/สถานฟื้นฟูฯ ทั้งที่ดำเนินการโดยกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานภาคี ให้มีความสามารถในการให้บริการด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูฯ รวมถึง ติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดฯ ได้อย่างมีคุณภาพตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๒) กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

๒.๑) การค้นหาและชักชวนผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฯ โดย

(๑) มอบหมายกระทรวงมหาดไทย กำหนดแนวทางการสร้างกระบวนการหมู่บ้าน/ชุมชน ครอบครัว สถานศึกษา สถานประกอบการ ฯลฯ รมรณรงค์เพื่อสร้างความเข้าใจถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด และนำครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษา ตลอดจน ดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด (Community – based Recovery Model) โดยการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษาและดูแลช่วยเหลือผู้เสพผู้ติดยาเสพติด รวมถึง การชักชวนและให้โอกาสผู้เสพผู้ติดยาเสพติดได้กลับคืนสู่สังคม ภายใต้แผนประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคงปลอดภัยยาเสพติด

(๒) ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งสื่อบุคคล การรณรงค์ผ่านสื่อมวลชน สื่อออนไลน์ และการสื่อสารผ่านทางโซเชียลมีเดีย เพื่อสร้างเจตคติในการยอมรับว่า “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” ตลอดจน ชักชวนผู้เสพผู้ติดยาเสพติดให้เข้าสู่การบำบัดรักษาฯ ในระบบสมัครใจ รวมถึง สร้างความตระหนักในคุณค่าของคน และยอมรับการคืนคนดีสู่สังคม

(๓) กำหนดแผนบูรณาการในการค้นหาผู้เสพผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการการบำบัดรักษาตามขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการคัดกรองและส่งต่อบำบัดได้ตามที่กำหนด โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีสถานการณ์ปัญหารุนแรง หรือได้รับเรื่องร้องเรียนจากหมู่บ้าน/ชุมชน ควรมีแผนบูรณาการในการค้นหาเป็นประจำอย่างน้อยเดือนละ ๑ – ๒ ครั้ง

(๔) ดำเนินการค้นหาผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดฯ ตามประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ โดยให้ผู้ต้องสงสัยว่าเสพยาเสพติดได้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจเป็นลำดับแรก

๒.๒) การคัดกรองเพื่อประเมินสภาพการเสพติดยา และการคัดแยกผู้มีพฤติกรรมก้าวออกจากผู้เสพ

ผู้เสพผู้ติดยาเสพติดที่ประสงค์จะขอเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยความสมัครใจ สามารถเข้ารับคำปรึกษาและการคัดกรองได้ที่โรงพยาบาลชุมชน (ระดับอำเภอ) ขึ้นไปทุกแห่ง โดยไม่มีค่าใช้จ่ายรวมไปถึงการนำผู้ต้องสงสัยว่าเสพยาเสพติดที่ค้นพบตัว ตามประกาศคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ สามารถเข้ารับการคัดกรองได้ที่โรงพยาบาลชุมชน (ระดับอำเภอ) ขึ้นไป รวมถึง

ศูนย์บริการสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำหนดให้เป็น ศูนย์เพื่อการคัดกรอง โดยมีแนวทาง การคัดกรองและส่งต่อเข้ารับการรักษา ดังนี้

(๑) กลุ่มผู้ใช้ การให้ความรู้และส่งเสริม (Health Education & Promotion) การให้ คำแนะนำแบบสั้น (Brief Advice : BA) และหรือการบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention : BI) อย่างน้อย ๑ ครั้ง และการช่วยเหลือของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน รวมถึงการบำบัดโรคร่วมทางจิตเวช (ถ้ามี) บำบัดได้ใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลขึ้นไป

(๒) กลุ่มผู้เสพ ใช้การบำบัดแบบสั้น (Brief Intervention : BI) แบบเสริมแรงจูงใจ (Motivational Interviewing : MI) (Motivational Enchantment Therapy : MET) การบำบัดความคิดและ พฤติกรรม (Cognitive Behavioral Therapy : CBT) จิตสังคมบำบัด ได้แก่ Modified Matrix, จิตสังคมบำบัด ในโรงเรียน และสถานประกอบการ อย่างน้อย ๓-๑๒ ครั้ง ใน ๔ เดือน ร่วมกับการรักษาด้วยยา การรักษาโรค ร่วมทางจิตเวช และสุ่มตรวจปัสสาวะ อย่างน้อย ๒ ครั้ง บำบัดได้ในโรงพยาบาลชุมชนขึ้นไป การส่งตัวเข้ารับ การรักษาในค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๙ วัน ในกรณีประเมินด้วยแบบคัดกรองและส่งต่อผู้ป่วยที่ใช้ยาและ สารเสพติด เพื่อเข้ารับการรักษา กระทรวงสาธารณสุข บคก.สธ. (V.2) เป็นกลุ่มผู้เสพ ในระดับเสพน้อย ร่วมกับดุลพินิจของผู้คัดกรองในศูนย์คัดกรอง กระทรวงสาธารณสุข เห็นว่าควรส่งเข้าบำบัดระบบค่าย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และขณะบำบัดฟื้นฟู ผู้ป่วยยังมีอาการอยากยารุนแรงจากการใช้สารเสพติดมาก สามารถ ส่งตัวเข้ารับการรักษาบำบัดฟื้นฟูภายในโรงพยาบาลธัญญารักษ์สังกัดกรมการแพทย์ได้

(๓) กลุ่มผู้ติด ประกอบด้วย

การบำบัดแบบผู้ป่วยนอก: ใช้ CBT/จิตสังคมบำบัดอย่างย่อแบบ ๑๖ ครั้ง/ (Motivational Enchantment Therapy :MET) ทุกสัปดาห์ เป็นระยะเวลา ๔ เดือน (๑๖ ครั้ง) รวมรายบุคคล ๓ ครั้ง และครอบครัว ๓ ครั้ง รวมถึงการรักษาด้วยยา และการรักษาโรคร่วมทางจิตเวช (ถ้ามี) และการสุ่มตรวจ ปัสสาวะสารเสพติด อย่างน้อย ๔ ครั้ง ในโรงพยาบาลชุมชนขึ้นไป การบำบัดยาเสพติดในกลุ่มผู้ติดยาเสพติด และมีอาการทางจิตเวชที่รุนแรงร่วมด้วย ให้ส่งตัวบำบัดฟื้นฟูในโรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต

การบำบัดแบบผู้ป่วยใน : การบำบัดฟื้นฟูรูปแบบชุมชนบำบัด (Therapeutic Community : TC) ๔ เดือน - ๑ ปี หรือ รั้วแบบผู้ป่วยในจำนวน ๑ เดือน หรือ ผู้ป่วยนอกจำนวน ๓ เดือน ร่วมกับการรักษาด้วยยา และการรักษาโรคร่วมทางจิตเวช (ถ้ามี) รวมถึงการสุ่มตรวจปัสสาวะ อย่างน้อย ๔ ครั้ง ในโรงพยาบาลชุมชนขึ้นไป (ที่มีความพร้อมศักยภาพรับผู้ป่วยใน) การบำบัดยาเสพติดในกลุ่มผู้ติดรุนแรง/เรื้อรัง (นอนรักษาแบบผู้ป่วยในมากกว่า ๗-๑๔ วัน) ให้ส่งตัวบำบัดฟื้นฟูในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ สังกัดกรมการแพทย์ การบำบัดยาเสพติดในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดและมีอาการทางจิตเวชที่รุนแรงร่วมด้วย ให้ส่งบำบัดฟื้นฟูใน โรงพยาบาลสังกัดกรมสุขภาพจิต

กลุ่มที่มีภาวะฉุกเฉินจากแอมเฟตามีน (เมายาบ้า/ก๊วยร้าว)

มีการบำบัดแบบผู้ป่วยนอกจิตเวช โดยมีการจัดการภาวะฉุกเฉิน โดยใช้ยาจำพวก Antipsychotics เช่น Haloperidol, Risperidone เป็นต้น

การบำบัดแบบผู้ป่วยในจิตเวช : มีการจัดการภาวะฉุกเฉิน ให้การบำบัดแบบผู้ป่วยใน จิตเวช ๒ สัปดาห์ - ๑ เดือน ร่วมกับการบำบัดแบบผู้ป่วยนอกจิตเวช อย่างน้อย ๓ ครั้ง ใน ๔ เดือน ในโรงพยาบาล และอาจใช้ระบบการจัดการรายกรณี (Case management) มาใช้ดูแลผู้ป่วยและครอบครัว นอกจากนี้ อาจมีกิจกรรมบำบัดทางเลือก ส่วน MATRIX Program แบบเข้มข้น ใช้ในกรณีที่มีภาวะติดรุนแรง หรือเคยได้รับการรักษาด้วยจิตสังคมบำบัดอย่างย่อแล้วกลับไปเสพซ้ำ ภายหลังได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟู ๙๐-๑๒๐ วัน ให้ทำการประเมินผลการบำบัด โดยดูจากการหยุดเสพและผลการตรวจปัสสาวะ ถ้าหยุดเสพ ติดต่อกันได้ ๙๐ วัน ร่วมกับผลตรวจปัสสาวะเป็นลบถือว่ามี Early remission จึงส่งผู้ป่วยเข้าสู่การดูแลต่อเนื่อง หลังการรักษา

ในระหว่างการบำบัดฟื้นฟู กรณีผู้ป่วยไม่มาตามนัด สถานบริการดำเนินการติดตามผู้ป่วยอย่างน้อย ๑๕ วัน

กรณีที่มีการออกแผนบูรณาการค้นหาร่วมกันในพื้นที่ ให้กระทรวงสาธารณสุขมอบหมายเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือโรงพยาบาลชุมชน เข้าร่วมการคัดกรองในพื้นที่แบบเบ็ดเสร็จ

๒.๓) การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๒.๓.๑) การบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ

นำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูฯ ผู้เสพผู้ติดยาเสพติดในระบบสมัครใจเป็นลำดับแรก โดยกำหนดแผนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูฯ ที่เหมาะสมกับสภาพการเสพการติด และเป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยมีแนวทางในการส่งต่อและบำบัด ดังนี้

(๑) นำผู้เสพผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูในสถานพยาบาลตามสภาพการเสพติด ตามแนวทางที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

(๒) นำผู้เสพยาเสพติด ที่ไม่มีโรคประจำตัวหรือโรคติดต่อ หรือภาระงาน/การศึกษา รวมถึงมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี เข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด และเน้นการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการกำหนดจำนวนค่ายฯ ในแต่ละจังหวัดให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมและเน้นคุณภาพของการดำเนินงานเป็นหลัก

กรณีพบว่า เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ ให้ศูนย์เพื่อการคัดกรอง ดำเนินการคัดกรองสภาพการเสพติด และทำหนังสือ (ลับ) แจ้งไปยังศูนย์ประสานงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาจังหวัด (ตั้งอยู่ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑ ในแต่ละจังหวัด) และสถานศึกษาที่นักเรียนคนนั้นกำลังศึกษาอยู่ พร้อมแจ้งผู้ปกครองของนักเรียนคนนั้นทราบ “เพื่อให้สถานศึกษาให้การช่วยเหลือฟื้นฟูในรูปแบบให้คำปรึกษา (คุยพ่อแม่ดูแลช่วยเหลือลูก) หรือส่งเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ในสถานพยาบาล หรือรูปแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสมกับสภาพการเสพ/ติดยาเสพติด โดยสถานศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน” ซึ่งสามารถติดต่อ โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป ในพื้นที่ เพื่อดำเนินการบำบัดฟื้นฟูฯ และลงข้อมูลผลการบำบัดฟื้นฟูฯ ดังนี้ ๑) กรณีบำบัดฟื้นฟูฯ โดยสถานพยาบาล ให้ลงข้อมูลในระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.) ๒) กรณีสถานศึกษาเป็นผู้ดูแลเอง ให้ลงข้อมูลในระบบดูแลและติดตามการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งทั้ง ๒ ระบบนี้ มีการลงข้อมูลในระดับบุคคล โดยจัดเก็บข้อมูลประวัติการบำบัดรักษาและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลของประเทศในการวางแผนการแก้ไขปัญหายาเด็กนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๓.๒) การบำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัด

ให้ผู้เสพผู้ติดยาเสพติดที่มีประวัติเข้ารับการบำบัดตามประกาศ คสช. ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เกินกว่า ๕ ครั้ง หรือมีประวัติการส่งตัวเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูไม่เป็นประโยชน์ หรือมีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นเข้าสู่การบำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัด

การดำเนินงานให้มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพของการบำบัดฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยการขยายสถานที่เพื่อการควบคุมตัวระหว่างการตรวจพิสูจน์ไปยังพื้นที่ภายนอกเรือนจำ เพื่อแยกการควบคุมมิให้ปะปนกับผู้ต้องขังหรือการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมถึง การขยายสถานที่เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบควบคุมตัว หรือ “สถานที่เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (หน่วยกึ่งถาวร)” เพื่อบริการบำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัดแบบควบคุมตัวที่มีคุณภาพ ซึ่งในปี ๒๕๖๐ กระทรวงสาธารณสุขจะเข้าไปดูแลและกำกับการดำเนินงานของระบบ

บังคับบำบัดแบบควบคุมตัว และให้การบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดในระบบบังคับบำบัดแบบไม่ควบคุมตัว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) **การวินิจฉัยและกำหนดแผน/ส่งต่อการฟื้นฟู** ให้กรมคุมประพฤติ พิจารณาเพิ่มผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขและกรุงเทพมหานครในพื้นที่เป็นคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในแต่ละคณะ โดยในระยะแรกให้ทยอยเปลี่ยนแปลงในส่วนของอนุกรรมการฟื้นฟู ผู้ทรงคุณวุฒิที่จะครบวาระในเดือนเมษายน ปี ๒๕๖๐ โดยก่อนหน้าที่จะมีการเปลี่ยนแปลงคณะอนุกรรมการฟื้นฟู ที่ครบวาระ ทางกรมคุมประพฤติจะเชิญผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและกรุงเทพมหานคร เข้าร่วมการประชุมคณะอนุกรรมการฟื้นฟู ทุกครั้ง การเพิ่มผู้แทนในส่วนของสาธารณสุขและกรุงเทพมหานครก็เพื่อให้การวางแผนการฟื้นฟู มีการประเมินทางการแพทย์ควบคู่ไปกับการคัดกรองทางสังคม และสามารถจำแนกและส่งต่อผู้เข้ารับการฟื้นฟู เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพฯ ในสถานพยาบาลหรือสถานที่ฟื้นฟู ที่เหมาะสมกับสภาพการเสพ/ติด ซึ่งการกำหนดแผนการฟื้นฟู เป็นดุลพินิจของคณะอนุกรรมการฟื้นฟู โดยต้องคำนึงถึงเหมาะสมของผู้เข้ารับการฟื้นฟู

(๒) รูปแบบการฟื้นฟู ประกอบด้วย

(๒.๑) ระบบบังคับบำบัดแบบควบคุมตัว แบ่งเป็น

- **การฟื้นฟูสมรรถภาพในกรณีที่ต้องควบคุมตัวอย่างเข้มงวด** ใช้สำหรับผู้ที่ประเมินแล้วว่าเป็นผู้ติดยาหรือเสพยาเสพติดที่ไม่สามารถควบคุมตนเองให้เข้ารับการบำบัดรักษาได้ และมีพฤติกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้อื่น ให้ดำเนินการส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟู ในหน่วยงานพหุภาคี ตามที่คณะอนุกรรมการฟื้นฟู กำหนดตามความเหมาะสม ในปัจจุบันใช้หลักสูตรมาตรฐานแกนกลางของกรมคุมประพฤติ โดยมีระยะเวลาในการฟื้นฟู ๑๒๐ วัน

- **การฟื้นฟูสมรรถภาพในกรณีควบคุมตัวไม่เข้มงวด** ใช้สำหรับผู้ติดยาหรือเสพยาเสพติดที่ไม่สามารถควบคุมตนเองให้เข้ารับการบำบัดรักษาได้ ให้ดำเนินการส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟู ในหน่วยงานพหุภาคี ตามที่คณะอนุกรรมการฟื้นฟู กำหนดตามความเหมาะสม ในปัจจุบันใช้หลักสูตรมาตรฐานแกนกลางของกรมคุมประพฤติ โดยมีระยะเวลาในการฟื้นฟู ๑๒๐ วัน

ทั้งนี้การส่งตัวผู้เข้ารับการฟื้นฟู ให้สำนักงานคุมประพฤติในพื้นที่นำส่งตัวเข้ารับการฟื้นฟู ในหน่วยงานพหุภาคีตามแผนการฟื้นฟู

(๒.๒) ระบบบังคับบำบัดแบบไม่ควบคุมตัว แบ่งเป็น

- **การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบผู้ป่วยใน** ใช้สำหรับผู้ติดยาหรือเสพยาเสพติดที่มีอาการทางร่างกายหรือทางจิตร่วมด้วย ให้ฟื้นฟู ในสถานพยาบาลตามวิธีการที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศ กำหนดตามความเหมาะสม ซึ่งนอกจากจะมีการรักษาอาการทางกายและจิตตามสภาพอาการแล้ว ควรจะต้องมีการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพผู้ติดยาเสพติดควบคู่ไปด้วย

- **การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแบบผู้ป่วยนอก** ใช้สำหรับผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดให้ฟื้นฟู ในสถานพยาบาล และศูนย์บริการสาธารณสุข ตามวิธีการที่กระทรวงสาธารณสุขและสำนักอนามัย กรุงเทพมหานครประกาศกำหนดตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ ในส่วนของผู้เข้ารับการฟื้นฟู แบบไม่ควบคุมตัวให้สำนักงานคุมประพฤติในพื้นที่ออกหนังสือส่งตัวเข้ารับการบำบัดในสถานพยาบาลตามแผนการฟื้นฟู ตามความเหมาะสม โดยให้ผู้เข้ารับการฟื้นฟู นำหนังสือดังกล่าวไปรายงานตัวยังสถานพยาบาลที่กำหนดเพื่อเข้ารับการฟื้นฟู

เมื่อสิ้นสุดการฟื้นฟูในทุกรูปแบบแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพยาบาลหรือสถานฟื้นฟู ออกหนังสือรับรองผลการฟื้นฟู พร้อมแจ้งให้สำนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดี และให้สำนักงานคุมประพฤติเจ้าของคดีนำหนังสือรับรองผลดังกล่าวเสนอคณะอนุกรรมการฟื้นฟู พิจารณาต่อไป

๒.๓.๓) การบำบัดรักษาในระบบต้องโทษ

พัฒนากระบวนการการบำบัดรักษาผู้ต้องขังติดยาเสพติดเรื้อรัง/ทัณฑสถานทั่วประเทศ และสถานพินิจ/สถานแรกรับ ในทุกขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงพัฒนาคุณภาพหน่วยบำบัดรักษาให้มีมาตรฐาน เพื่อให้ผู้เสพที่ถูกต้องซึ่งได้รับการบำบัดและฟื้นฟู ทั้งทางร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ สังคม และทักษะในสังคม โดยให้มุ่งเน้นกระบวนการในการเตรียมความพร้อมก่อนกลับสู่สังคม ซึ่งในปี ๒๕๖๐ กระทรวงสาธารณสุขจะเข้าไปดูแลและกำกับการดำเนินงานของระบบต้องโทษ ดังนี้

(๑) การบำบัดฟื้นฟู ในรูปแบบชุมชนบำบัด (TC) สำหรับการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังติดยาเสพติดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน มีระยะเวลาในการฟื้นฟู ๖ เดือน - ๑ ปี โดยในปี ๒๕๖๐ มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ดำเนินการบำบัดฟื้นฟู ในรูปแบบชุมชนบำบัด (TC) จำนวน ๘๕ แห่ง

(๒) โรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ สำหรับการบำบัดฟื้นฟู เพื่อเตรียมความพร้อมสู่สังคม ในผู้พักการลงโทษกรณีพิเศษ หรือผู้ต้องขังก่อนถูกปล่อยตัว มีระยะเวลาในการฟื้นฟู ๑๒๐ วัน มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่ดำเนินการบำบัดฟื้นฟู ในรูปแบบโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ จำนวน ๖ แห่ง

(๓) การบำบัดฟื้นฟู อารมณ์ทางจิต หรืออาการทางกายภาพ แบบผู้ป่วยใน/นอก ผ่านการส่งตัวไปยังสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข

(๔) โปรแกรมสำหรับเด็กและเยาวชนจำแนกตาม กลุ่มเสียง กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มรุนแรง ซึ่งกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้กำหนดให้ดำเนินการฟื้นฟู ตามสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน ๓๔ แห่ง และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน ๑๗ แห่ง

๒.๔) การติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด

๒.๔.๑ เป้าหมายในการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด

ดำเนินการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ในทุกระบบของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ ๗๐ ของผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ในกลุ่มเป้าหมายดังนี้

๑) ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ทุกระบบ ที่ยังติดตามไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

๒) ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ทุกระบบ ที่เข้ารับการบำบัดฯ จนครบกระบวนการ

๓) ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูที่แจ้งความประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ ในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐

๒.๔.๒ แนวทางการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

๑) แนวทางการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดภายใต้กลไกของกระทรวงสาธารณสุข และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

การติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดในระบบสมัครใจจากสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขและสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร รวมถึงผู้เข้ารับการบำบัดตามประกาศ คสช. ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ที่ถูกส่งต่อมายังสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขและสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลือตามกระบวนการขั้นตอนปกติของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑) กลุ่มผู้ใช้ ติดตาม ๑ ครั้ง ใน ๓๐ วัน

๑.๒) กลุ่มผู้เสพ กลุ่มผู้ติด ติดตามอย่างน้อย ๔ ครั้ง เป็นเวลา ๑ ปี และสุ่มตรวจปัสสาวะอย่างน้อย ๔ ครั้ง

๑.๓) กลุ่มที่มีภาวะฉุกเฉินจากสารกลุ่มแอมเฟตามีน ผีน ไฮโรอิน และกลุ่มเมายาบ้า/กาวร้าย ติดตาม อย่างน้อย ๔ ครั้ง เป็นเวลา ๑ ปี และสุ่มตรวจปัสสาวะอย่างน้อย ๔ ครั้ง

๒) แนวทางการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดภายใต้กลไกของกระทรวงมหาดไทย

การติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดในระบบสมัครใจค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและระบบ บังคับบำบัด ทั้งแบบควบคุมตัวและไม่ควบคุมตัว ให้ดำเนินการติดตามดูแลตามกระบวนการ ดังนี้

๒.๑) ให้ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูในระดับอำเภอ/เขต/ กำหนดสถานที่ ในการรายงานตัวสำหรับผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ซึ่งอาจเป็นสถานที่ของทางราชการ ศาลาประชาคม วัด ศาสนสถาน สถานที่ทำการของหมู่บ้าน/ตำบล/อบต. หรืออื่นๆ ตามที่เหมาะสม เพื่อเป็นสถานที่รับรายงานตัวของผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ภายหลังจากที่กลับไปอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง ตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๗ เพื่อเข้าสู่กระบวนการติดตาม ดูแลอย่างต่อเนื่อง โดย ศป.ปส.อ./เขต/เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง เป็นผู้ออกคำสั่งกำหนดสถานที่รายงานตัว

๒.๒) ให้ ศป.ปส.อ./เขต/เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง ออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานของทางราชการ อาสาสมัคร และประชาชน อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครภาคประชาชน อาสาสมัครสาธารณสุข/เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ประชาชนผู้มีจิตอาสา ฯลฯ เป็นผู้ทำหน้าที่ในการติดตาม ดูแล และให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

๒.๓) ให้ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูระดับอำเภอ/เขต จำแนกรายชื่อ ตรวจสอบความถูกต้องและมอบหมายภารกิจให้ผู้ทำหน้าที่ติดตามและช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูดำเนินการติดตามดูแลและให้คำปรึกษา โดยผู้ที่ได้รับการติดตามดูแลภายใต้กลไกดังกล่าว ได้แก่ ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจากระบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจากระบบบังคับบำบัด และผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจากสถานพยาบาลในระบบสมัครใจ (เฉพาะผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือ)

๒.๔) ผู้ทำหน้าที่ติดตามในหมู่บ้าน ดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ๔-๗ ครั้ง ดังนี้

ประเภทของผู้ผ่านการบำบัด	แนวทางการดำเนินงาน
๑. ผู้ผ่านการบำบัดในระบบสมัครใจค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	ติดตาม ๔ ครั้ง เป็นเวลา ๖ เดือน และสุ่มตรวจปัสสาวะ ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ หลังการจำหน่าย ๒ สัปดาห์ (ตรวจปัสสาวะทุกราย) ครั้งที่ ๒ หลังการจำหน่าย ๑ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม) ครั้งที่ ๓ หลังการจำหน่าย ๓ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม) ครั้งที่ ๔ หลังการจำหน่าย ๖ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม)
๒. ผู้ผ่านการบำบัดในระบบบังคับบำบัด ทั้งแบบควบคุมตัว และไม่ควบคุมตัว	ติดตาม ๗ ครั้ง เป็นเวลา ๑ ปี และสุ่มตรวจปัสสาวะอย่างน้อย ๔ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ หลังการจำหน่าย ๒ สัปดาห์ (ตรวจปัสสาวะทุกราย) ครั้งที่ ๒ หลังการจำหน่าย ๑ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม) ครั้งที่ ๓ หลังการจำหน่าย ๒ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม) ครั้งที่ ๔ หลังการจำหน่าย ๓ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม) ครั้งที่ ๕ หลังการจำหน่าย ๖ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม) ครั้งที่ ๖ หลังการจำหน่าย ๙ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม) ครั้งที่ ๗ หลังการจำหน่าย ๑๒ เดือน (พิจารณาสุ่มตรวจปัสสาวะตามความเหมาะสม)

และบันทึกผลการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๘ โดยทำการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฯ ในปีงบประมาณที่ผ่านมาและปีปัจจุบัน

๒.๕) เจ็อนไขในการติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู

๒.๕.๑) กำหนดสถานที่ในการรายงานตัวสำหรับผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูภายในหมู่บ้าน/ชุมชนหรือตำบล เพื่อเป็นสถานที่ให้ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ได้เข้าไปรายงานตัวภายหลังจากผ่านกระบวนการบำบัดฟื้นฟูภายในวงรอบที่กำหนด

๒.๕.๒) ในการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูแต่ละราย หากพบว่าผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูมีการใช้ยาเสพติดในช่วงที่มีการติดตาม ให้ผู้ที่ทำหน้าที่ติดตามดำเนินการติดตามซ้ำภายใน ๑๕-๓๐ วัน

๒.๕.๓) การสิ้นสุดการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจะมีผลในกรณี ดังนี้

- มีการติดตามตามเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๒.๔.๒ ข้อย่อย ๑) และ ๒) และพบว่าผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูสามารถเลิกหรือไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้อย่างต่อเนื่อง หรือให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูเสร็จสิ้นแล้ว

- เมื่อดำเนินการติดตามแต่ไม่พบตัวผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ให้ระบุสาเหตุที่ไม่พบอย่างชัดเจน เช่น ย้ายที่อยู่ เปลี่ยนที่ทำงาน ถูกจับ เสียชีวิต ติดตามไม่ได้ เป็นต้น โดยแบ่งออกเป็น ๒ กรณี

- กรณีที่ระบุสาเหตุว่ามีการย้ายที่อยู่ หรือเปลี่ยนที่ทำงานไปยังนอกพื้นที่ ให้ผู้ที่ทำหน้าที่ติดตามออกใบนัดหมาย ระบูกำหนดการสำหรับการติดตามครั้งต่อไป จากนั้น ประสานญาติหรือผู้ที่รู้จักให้แจ้งเจ้าตัวทราบ ว่าหากไม่สะดวกในการให้ติดตามตามกำหนดการดังกล่าว ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูต้องประสานแจ้งกลับมาถึงศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอำเภอ เพื่อกำหนดวัน เวลาใหม่ หรือหากผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูมีความประสงค์จะให้ดำเนินการติดตามในพื้นที่ที่ย้ายไป ให้แจ้งความประสงค์ให้ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอำเภอทราบและดำเนินการส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยงานปลายทาง ให้ดำเนินการมอบหมายให้ผู้ติดตามต่อจนครบกระบวนการ

- กรณีที่ระบุสาเหตุว่า ถูกจับ เสียชีวิต ให้สิ้นสุดการติดตามทันที

๒.๕.๔) ผู้ทำหน้าที่ติดตามในหมู่บ้าน นำบันทึกผลการติดตามผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๘ ส่งให้ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอำเภอ/เขต นำเข้าข้อมูลในระบบ บสต. และดำเนินการรวบรวมข้อมูลผู้ต้องการความช่วยเหลือ รวมถึงดำเนินการจัดหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการวิเคราะห์เหตุผล ความจำเป็นเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมต่อไป หากอำเภอสามารถจัดการให้ความช่วยเหลือตามการร้องขอได้ ให้ทำการบันทึกข้อมูลการให้ความช่วยเหลือในระบบ บสต. กรณีที่ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ให้ส่งต่อข้อมูลไปยังศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

๒.๕.๕) ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู รวมถึง อำนวยความสะดวกและกำกับการดำเนินงานในการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๒.๕.๖) ขอให้มีการระบุข้อมูลประเภทของการให้ความช่วยเหลือในระบบ บสต. ตามที่ได้มีการดำเนินการจริง หากเลือกช่อง “อื่นๆ” ขอให้ระบุประเภทของการให้ความช่วยเหลือให้ชัดเจน

๒.๕) การให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด

กรณีเป็นผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจากระบบสมัครใจที่อยู่ในความดูแลของสถานพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและสำนักอนามัย กรุงเทพมหานครที่ประสงค์จะขอรับการช่วยเหลือ หากเป็นความช่วยเหลือในส่วนที่เกินศักยภาพของสถานพยาบาล ให้ส่งต่อข้อมูลผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือไปยังศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอำเภอ/เขต/เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง เพื่อสนับสนุนความช่วยเหลือตามแนวทางที่กำหนด

การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้แสดงความจำนงขอรับความช่วยเหลือ ให้ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูอำเภอ/เขต/เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง จำแนกประเภทและจำนวนผู้ประสงค์ขอรับความช่วยเหลือและหาข้อมูลเพิ่มเติมถึงศักยภาพความเป็นไปได้ ความพร้อมของผู้ขอรับความช่วยเหลือ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของศักยภาพและบริบทของพื้นที่ ในด้านต่างๆ ดังนี้

๑) การมีรายได้และการประกอบอาชีพทั้งการทำงานในระบบ เช่น โรงงานห้างร้าน สถานประกอบการที่เกิดจากการจ้างงานและการทำงานนอกระบบ เช่น การทำเกษตรกรรม การปศุสัตว์ เป็นต้น รวมถึง การประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการขนาดเล็ก เช่น ช่างซ่อมรถยนต์ ซ่อมรถจักรยานยนต์ การขายอาหาร เป็นต้น

๒) การศึกษาต่อทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา

๓) การจัดสวัสดิการเงินกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ

๔) การพัฒนาทักษะและมีฝีมือในการประกอบอาชีพต่างๆ เช่น การพัฒนาฝีมือช่าง

๕) การให้ความช่วยเหลือในด้านสุขภาพการส่งต่อเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล ฯลฯ

๖) การให้คำปรึกษาในการดำรงชีวิต

๗) อื่นๆ

ในกรณีที่การให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัด **เกินศักยภาพ** ที่ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดพื้นฟูอำเภอ/เขต/เทศบาลนคร/เทศบาลเมืองจะดำเนินการได้ ให้สรุปผลการพิจารณาผู้ผ่านการบำบัดพื้นฟูที่เหมาะสมได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือและประสานงานไปยังศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดพื้นฟูจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป อาทิ

- ด้านการศึกษา ส่งข้อมูลต่อไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมหรือมัธยม หรือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

- การฝึกทักษะอาชีพ ส่งข้อมูลต่อไปยังศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด

- การจัดหางานทำ ส่งข้อมูลต่อไปยังสำนักงานจัดหางานจังหวัด และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

- ทูตสงเคราะห์ ส่งต่อให้ศูนย์พัฒนาสังคมจังหวัด หรือศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน กทม.

โดยมีรายละเอียดของแนวทางการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ประกอบด้วย

๒.๕.๑ การให้ความช่วยเหลือทุนเพื่อเลี้ยงชีพและประกอบอาชีพ

๑) เงินอุดหนุนสำนักงาน ป.ป.ส.

เพื่อการสนับสนุนผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาครบทุกขั้นตอนตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้ง ๓ ระบบ คือ ระบบสมัครใจ รวมถึงค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ โดยไม่ได้ประกอบอาชีพหรือขาดการทำงานเป็นระยะเวลานาน เนื่องจากเข้ารับการบำบัดรักษาทำให้นายจ้างเลิกจ้างงานต่อผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดนั้น ๆ ทางสำนักงาน ป.ป.ส. จึงมีความประสงค์ที่จะดำเนินการสนับสนุนผู้เสพผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาเหล่านี้ให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี โดยให้การช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดพื้นฟูเหล่านั้นให้สามารถทำงานเลี้ยงตนเองได้โดยไม่เป็นภาระของสังคม หรือการให้ความช่วยเหลือในด้านอื่นๆ ตามความจำเป็น

หลักเกณฑ์ :

๑) ให้ความช่วยเหลือเพื่อประกอบอาชีพ สำหรับผู้ที่ไม่มีความสามารถหรือต้องออกจากงานเดิม เพราะเหตุต้องเข้ารับการบำบัดรักษาครบตามระยะเวลาที่กำหนด โดยให้การช่วยเหลือในการจัดซื้ออุปกรณ์และวัสดุประกอบอาชีพไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท/คน หรือไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท/กลุ่ม

๒) โดยโครงการขอรับการสนับสนุนเพื่อการประกอบอาชีพดังกล่าว จะต้องผ่านองค์กรภาคประชาชน องค์การ องค์กรเอกชน กลุ่มบุคคล เครือข่ายหรือชมรมตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยงบประมาณอุดหนุนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๗ ให้ความเห็นชอบช่วยเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม

การประสานงานและเสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนดังกล่าวได้ที่ : สำนักงาน ปปส.ภาค ๑-๙/กทม.

ขั้นตอนการขอรับงบประมาณสนับสนุน :

๑) ผู้ผ่านการบำบัดครบกำหนดยื่นคำร้องขอรับการช่วยเหลือพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบ ไปยังองค์กรภาคประชาชน องค์กร องค์กรเอกชน กลุ่มบุคคล เครือข่ายหรือชมรม

๒) องค์กรภาคประชาชน องค์กร องค์กรเอกชน กลุ่มบุคคล เครือข่ายหรือชมรม ตรวจสอบ เอกสารและสัมภาษณ์ผู้ยื่นคำร้อง ประกอบคำร้องพร้อมจัดทำโครงการ

๓) จัดส่งโครงการและเอกสารไปยังสำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๑-๙/กทม. ตามพื้นที่รับผิดชอบ

๔) คณะอนุกรรมการฯ สำนักงาน ป.ป.ส.ภาค ๑-๙/กทม. พิจารณาโครงการ/เอกสาร เพื่อ อนุมัติ/ไม่อนุมัติ

๕) แจ้งผลการพิจารณาโครงการกลับไปยังองค์กรภาคประชาชน องค์กร องค์กรเอกชน กลุ่ม บุคคล เครือข่ายหรือชมรม

ข้อควรพิจารณา/ข้อควรระวัง

๑) ควรจะต้องพิจารณาผู้ยื่นคำร้องกับผู้ขอรับการช่วยเหลือว่าเป็นคนเดียวกัน

๒) ควรพิจารณาและให้คำแนะนำแก่ผู้ขอรับการช่วยเหลือตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ส.

กำหนด

๓) กรณีผู้ขอรับการช่วยเหลือจากองค์กรภาคประชาชน องค์กร องค์กรเอกชน กลุ่มบุคคล เครือข่ายหรือชมรม ควรขอดูเอกสารบัตรกำหนดนัดรายงานตัว (คป.๑๐) ใบบริสุทธิ์ของผู้กระทำผิด (รท.๒๕) / บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๘ หรือสอบถามที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของผู้ขอรับการช่วยเหลือ

๔) ปัจจัยการผลิตที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์โดยสภาพจะไม่สามารถให้การสนับสนุนได้เนื่องจาก ไม่สอดคล้องกับหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ

๒) งบประมาณกรมการปกครอง

เป็นงบประมาณสำหรับติดตามดูแลสงเคราะห์ผู้กระทำผิดในชุมชน รายละเอียด ๒,๕๐๐ บาท จังหวัดละ ๑๐๐ คน

ประสานงานได้ที่ : ศูนย์เพื่อประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฯ จังหวัด

๓) กองทุนสงเคราะห์ราษฎรอัตคัดขาดแคลนทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๗

ดำเนินการสงเคราะห์บุคคลที่ประสบปัญหาเดือดร้อนเป็นเงินไม่เกินครั้งละ ๕,๐๐๐ บาท โดย ให้การสงเคราะห์แก่ราษฎรอัตคัดขาดแคลนทั่วไปที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

๓.๑) ราษฎรที่มีฐานะยากจนและได้รับความเดือดร้อน ไม่อาจช่วยเหลือตนเองได้

๓.๒) ต้องไม่เป็นผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือจากกองทุนนี้มาแล้ว ๓ ครั้ง

๓.๓) เป็นผู้ทุกข์ยากเดือดร้อนที่คณะกรรมการบริหารกองทุนสงเคราะห์ฯ เห็นสมควรให้ความช่วยเหลือ

ประสานงานได้ที่ : กรณีมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในภูมิภาค ให้ยื่นคำขอได้ที่สำนักงานส่งเสริม และสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒ หรือ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา หรือนิคมสร้างตนเอง หรือสถาน สงเคราะห์ที่ผู้ขอรับการสงเคราะห์มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่

กรณีมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร: สำนักบริการสวัสดิการสังคม กรมพัฒนา สังคมและสวัสดิการ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการกรุงเทพ ๑ - ๘

หมายเหตุ : จากระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์ราษฎรอัตคัด ขาดแคลนทั่วไป พ.ศ.๒๕๕๗

๔) การสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง พ.ศ.๒๕๕๒

ดำเนินการสงเคราะห์ครอบครัวที่ประสบความเดือดร้อน โดยการให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน หรือสิ่งของตามรายการ ดังนี้ ๑) ค่าเครื่องอุปโภคบริโภค/ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ๒) ค่ารักษาพยาบาล รวมถึง

ค่าพาหนะ/ค่าอาหารระหว่างติดต่อรักษา ๓) ค่าซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ๔) เงินทุนประกอบอาชีพ เป็นวงเงินในการช่วยเหลือไม่เกินครั้งละ ๓,๐๐๐ บาท/ครอบครัว และช่วยติดต่อกันไม่เกิน ๓ ครั้ง/ครอบครัว/ปีงบประมาณ โดยให้การสงเคราะห์แก่บุคคลเหล่านี้

๔.๑) ครอบครัวที่ประสบความเดือดร้อน หมายความว่า ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยที่ประสบความเดือดร้อนเพราะสาเหตุหัวหน้าครอบครัว ๑) ตาย ๒) ทอดทิ้ง สาบสูญ หรือต้องโทษจำคุก ๓) เจ็บป่วย ร้ายแรงหรือพิการจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ๔) ประสบภาวะยากลำบากในการดำรงชีพ ๕) ไม่สามารถดูแลครอบครัวได้ด้วยเหตุอื่น

๔.๒) ผู้ไร้ที่พึ่ง หมายความว่า บุคคลผู้ปราศจากทรัพย์สินของหรือรายได้สำหรับยังชีพ และไม่มีผู้ให้พึ่งพาอาศัย

ประสานงานได้ที่ : กรณีมีภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในภูมิภาค ให้ยื่นคำขอได้ที่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒ หรือหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กรณีมีภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร : สำนักคุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต ๑ - ๑๒

หมายเหตุ : จากระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ว่าด้วยการสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง พ.ศ.๒๕๕๒

๕) การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน

ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน โดยให้ความช่วยเหลือเป็นเงินหรือสิ่งของได้ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท/ครั้ง/ครอบครัว (ในกรณีที่ให้ความช่วยเหลือเป็นเงินหรือสิ่งของที่เกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท ให้อยู่ในดุลพินิจปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี)

ผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน หมายความว่า ผู้ที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วน หรือเป็นที่คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ และจะต้องได้รับการแก้ไขโดยฉับพลันทันท่วงที เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาสังคมด้านอื่นๆ ตามมา

ประสานงานได้ที่ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ๑ - ๑๒

หมายเหตุ : ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๐

๖) ทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ

จังหวัดจัดหาทุนให้กับผู้ผ่านการบำบัดฯ ดำเนินการกู้ยืมเงินเพื่อไปประกอบอาชีพโดยให้จังหวัดเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้กู้ยืม และหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมตามความเหมาะสมของแต่ละจังหวัด พร้อมกับเป็นแกนกลางในการประสานหาแหล่งทุนในพื้นที่ เช่น ธนาคารออมสิน งบประมาณของ อบต. เทศบาล ในพื้นที่

๗) ทุนจากโครงการพัฒนาเมือง

เป็นเงินอุดหนุนที่ให้การสนับสนุนในพื้นที่ชุมชนเมือง ได้แก่ พื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา กรุงเทพมหานครและพื้นที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาเมืองกำหนดเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่ รวมถึง โครงการที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว สร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินความปลอดภัยและห่างไกลสิ่งเสพติดให้โทษ โดยต้องเป็นโครงการที่สนับสนุนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนซึ่งอาจเป็นโครงการที่มีทุนอยู่บางส่วนหรือเป็นโครงการที่ริเริ่มใหม่ที่ไม่สามารถขอรับสนับสนุนจากงบประมาณปกติหรืองบประมาณ ของหน่วยงานภาครัฐได้หรือได้รับแต่ไม่เพียงพอ สามารถจัดทำเป็นโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนในอัตราโครงการละ ๕๐๐,๐๐๐ - ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

แนวทางการประสานขอรับทุน :

๑) ผู้เสนอโครงการต้องเป็นสมาชิกของหมู่บ้าน/ชุมชน/หมู่บ้านจัดสรร/อาคารชุดในพื้นที่ชุมชนเมือง พื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมืองที่มีการรวมตัวกันจำนวนตั้งแต่ ๑๐๐ หลังคาเรือนขึ้นไป โดยใน ๑ หลังคาเรือนจะเป็นสมาชิกของผู้เสนอโครงการได้เพียงคนเดียวเท่านั้น และประชาชน ๑ คน จะเป็นสมาชิกของผู้เสนอโครงการได้เพียงที่เดียวเท่านั้น ทั้งนี้ ในการยื่นขอรับการสนับสนุนฯ จะต้องมีการจัดประชุมประชาคมเพื่อรับรองโครงการฯ โดยมีเสียงจากประชาคมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๒) วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ – ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทจากงบเงินอุดหนุนโครงการฯ

๓) โครงการพัฒนาเมืองที่เสนอขอรับการสนับสนุนจะต้องมีลักษณะเป็นโครงการ ที่พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในพื้นที่ชุมชนเมืองเป็นโครงการที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวส่งเสริมการสร้างเครือข่ายพลเมืองในการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินปลอดภัยและห่างไกลสิ่งเสพติดให้โทษ ฯลฯ และต้องเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลสนับสนุนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ยื่นคำร้องได้ที่ : พื้นที่กรุงเทพมหานครสามารถยื่นคำขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุน ได้ที่สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พื้นที่ชุมชนเมืองในเขตเทศบาลในแต่ละจังหวัดสามารถยื่นขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนได้ที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดในแต่ละจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานที่คณะกรรมการดำเนินโครงการพัฒนาเมืองกำหนด

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) เลขที่ ๒๐๐ หมู่ ๔ อาคารจัสมินอินเตอร์เนชั่นแนล ชั้น ๒๔ ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐ โทร ๑๑๑๑ หรือ โทร ๐๒-๑๐๐-๔๒๐๒ www.ร้อยเมืองสร้างเมือง.com

๘) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนของหมู่บ้านสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนภายใต้การบริหารของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มและการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองภายใต้ระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองกันเอง

เงื่อนไข : เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน มีความประพฤติเรียบร้อยปฏิบัติตามระเบียบกองทุนและมีเงินฝากจะอยู่ในกองทุน

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) เลขที่ ๒๐๐ หมู่ ๔ อาคารจัสมินอินเตอร์เนชั่นแนล ชั้น ๒๔ ถนนแจ้งวัฒนะ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐ โทร ๑๑๑๑ หรือ โทร ๐๒-๑๐๐-๔๒๐๒ www.ร้อยเมืองสร้างเมือง.com

๒.๕.๒ การให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา

ส่งเสริม/สนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับผู้ผ่านการบำบัดฯ ที่ประสงค์จะเข้ารับการศึกษาทั้งในระบบ (สายสามัญและสายอาชีวะ) และนอกระบบผ่านหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาทุกแห่ง

ประสานงานได้ที่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด และกรุงเทพมหานครศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต (ศูนย์ กศน. อำเภอ/เขต)

๒.๕.๓ การให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพ

กรณีการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูที่กลับไปเสพติดย้ำ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน หรืออาสาสมัครในหมู่บ้าน ที่ทำหน้าที่ในการติดตามดูแล เข้าไปพูดคุยและให้ความรู้แก่ผู้ผ่านการบำบัดฯ และครอบครัวให้เข้าใจถึงโทษพิษภัยและอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการกลับไปใช้ยาเสพติด รวมถึงให้คำปรึกษาและแนะนำในการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติดหรือลดละเลิกยาเสพติด ดำเนินการชักชวนญาติให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา พร้อมประสานงานจัดหาสถานพยาบาลในการให้การบำบัดฟื้นฟู

การให้ความช่วยเหลือในเรื่องการดูแลรักษาโรคต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนให้คำปรึกษา ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค

ประสานงานได้ที่ : สถานพยาบาลและโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี และโรงพยาบาล วิทยาลัยภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒ แห่ง

๒.๕.๔ การให้ความช่วยเหลือด้านการฝึกทักษะ/พัฒนาฝีมืออาชีพ

๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ดำเนินการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดฯ

หลักเกณฑ์การจัดสรร : งบประมาณสนับสนุนการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดฯ คนละ

๒,๕๐๐ บาท

ขั้นตอนการดำเนินงาน :

๑.๑) กรณีมีงบประมาณในพื้นที่ให้จังหวัดหรืออำเภอ ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดทำโครงการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดฯ เสนอผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุมัติ โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

๑.๑.๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดฝึกอบรมเอง หากมีความพร้อมสามารถดำเนินการเองได้ หรืออาจจะร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ โดยขอความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ฯลฯ สำหรับสถานที่อบรมอาชีพอาจใช้ศาลาสถาน วัด มัสยิด ในพื้นที่ หรือในสถานที่อื่นตามความเหมาะสม

๑.๑.๒) จัดส่งกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมฝึกอบรมอาชีพกับหน่วยงานราชการในพื้นที่ เช่น หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน และสถานที่อื่นๆ ที่ทางราชการจัดขึ้น

๑.๒) กรณี ไม่มีงบประมาณสนับสนุนในพื้นที่ ให้จังหวัดหรืออำเภอ ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดทำโครงการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดฯ เสนอผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเห็นชอบ แล้วส่งโครงการดังกล่าวไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อพิจารณาเห็นชอบ และส่งต่อไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอให้ คสช. พิจารณาอนุมัติ

ประสานงานได้ที่ : ศาลากลางจังหวัด หรือ ที่ว่าการอำเภอ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๒) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ดำเนินการฝึกอาชีพและพัฒนาอาชีพ โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั่วไป รวมทั้งกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ รายละเอียด ดังนี้

๒.๑) กรณีที่หน่วยงานจัดอบรม สามารถจัดทำหนังสือแจ้งความจำนงขอฝึกอาชีพ/ขอหลักสูตรหรือขอความอนุเคราะห์วิทยากรฝึกอาชีพ

๒.๒) กรณีที่หน่วยงานต้องการส่งผู้ผ่านการอบรมเข้ารับการฝึกอาชีพ สามารถจัดทำหนังสือแจ้งความจำนงพร้อมระบุจำนวนผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอาชีพ ทั้งนี้สามารถแนบใบสมัครพร้อมหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและรูปถ่าย จำนวน ๑ ใบ หรือนำหลักฐานไปยื่นในวันฝึกอบรม

๒.๓) กรณีที่มีผู้ต้องการฝึกอาชีพ (ส่วนบุคคล) สามารถเข้าไปติดต่อขอรับการฝึกอาชีพจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดได้เลย

ประสานงานได้ที่ : กรณีมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในภูมิภาค ให้ประสานไปที่ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด (๖๔ แห่ง) และสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๑ - ๑๒

กรณีมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร : ยื่นแสดงความจำนงที่ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกรุงเทพมหานคร (วัดธาตุทอง)

เอกสารหลักฐานต่างๆ :

- ใบสมัคร โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์ของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด หรือสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค หรือเข้าไปกรอกใบสมัครได้ที่ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง

- รูปถ่าย ๑ นิ้ว ไม่สวมแว่น ถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๑ ใบ

๒.๕.๕ การให้ความช่วยเหลือด้านการจัดหางาน

ดำเนินการรับขึ้นทะเบียนผู้ว่างงาน โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั่วไปผู้ต้องหาที่กำลังจะพ้นโทษ และผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด โดยหน่วยงานหรือผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มเอกสารขอขึ้นทะเบียนผู้ว่างงานได้จากเว็บไซต์สำนักงานจัดหางานจังหวัด หรือติดต่อขอรับแบบฟอร์มการขึ้นทะเบียนที่สำนักงานจัดหางานจังหวัด และสถานที่จัดจมนิจกรรมนัดพบแรงงาน

ประสานงานได้ที่ : กรณีมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในภูมิภาค สามารถยื่นเอกสารได้ที่สำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด หรือสถานที่ที่จัดจมนิจกรรมนัดพบแรงงาน

กรณีมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร สามารถยื่นเอกสารได้ที่สำนักงานจัดหางานเขต จำนวน ๑๐ เขต ได้แก่ พระนคร บางซื่อ จตุจักร สาทร บางพลัด ภาษีเจริญ ราชบุรีบูรณะ บางนา คันนายาว และมีนบุรีหรือสถานที่ที่จัดจมนิจกรรมนัดพบแรงงาน

๓) การพัฒนามาตรการสนับสนุนการบำบัดรักษา

๓.๑) การนำมาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction)

มาตรการลดอันตรายจากยาเสพติด เป็นมาตรการทางเลือกหนึ่งในการสนับสนุนการดูแลผู้เสพยาเสพติดที่ยังไม่สามารถที่จะเลิกยาเสพติดได้ ให้รู้จักดูแลตนเองเพื่อลดปัญหาหรือผลกระทบต่อสุขภาพครอบครัว ชุมชน สังคม และเศรษฐกิจ รวมถึง เป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อต่างๆ โดยมีมาตรการในการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) กำหนดพื้นที่นำร่องในการดำเนินการในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดด้วยวิธีการฉีด ในพื้นที่ที่มีสถานการณ์ปัญหาผู้ใช้ยาเสพติดด้วยวิธีการฉีด ผู้ติดยาเสพติดประเภทอนุพันธ์ฝิ่น เฮโรอีน เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสในกระแสเลือด ลดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้เสพยาเสพติด ชุมชน สังคม รวมถึง เป็นการเตรียมการรองรับการบำบัดและดูแลผู้เสพยาเสพติด ยาเสพติดในแนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย”

(๒) ให้กระทรวงสาธารณสุข กำหนดแนวทางการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction) ในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดที่มีอาการติดยาเสพติดรุนแรงหรือยังไม่สามารถเลิกยาเสพติดได้ โดยการจัดสถานบริการลดอันตรายในพื้นที่ที่มีสถานการณ์ปัญหาเสพติดรุนแรง รวมถึง จัดทำแนวทางในการดูแลและให้บริการที่เหมาะสม เพื่อเป็นการป้องกันและดูแลกลุ่มผู้ติดยาเสพติดไม่ให้ส่งผลกระทบต่อตนเอง ชุมชน และสังคม

๓.๒) การบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติดในชุมชน

กำหนดแนวทางในการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ โดยการสร้างกระบวนการภายในชุมชนให้เข้าใจถึงปัญหาและเข้ามามีส่วนร่วมในการ

แก้ไขปัญหาในพื้นที่ ตามแนวคิดโครงการประชารัฐร่วมใจสร้างหมู่บ้านชุมชนมั่นคง ปลอดภัยยาเสพติด เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการดูแลปัญหาในพื้นที่ การใช้มาตรการทางสังคมในการดึงผู้เสพผู้ติดเข้าสู่กระบวนการการบำบัดรักษา การร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในการให้การบำบัดฟื้นฟูฯ ตลอดจนการติดตามดูแลและให้กำลังใจแก่ผู้ผ่านการบำบัดฯ โดยหน่วยงานภาครัฐเป็นผู้สร้างกระบวนการ ให้การสนับสนุนและร่วมดำเนินการไปกับชุมชน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่แท้จริงต่อไป

๓.๓) การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่แนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย”

นอกเหนือจากการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาผู้เสพผู้ติดยาเสพติดแล้ว กระบวนการการสร้างเชื่อมั่นให้กับคนในสังคมและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานถือเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่สุด ทั้งนี้ หากสังคมมีความเข้าใจและให้การยอมรับแนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” จะทำให้การสร้างกระบวนการทำงาน และความร่วมมืออื่นๆเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๔) ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติให้เอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงบริการด้านการบำบัด โดยการ

(๑) ปรับปรุงกฎหมายให้มีมาตรการทางเลือกอื่นๆ เพื่อจูงใจผู้เสพผู้ติดยาเสพติดให้เข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพแบบสมัครใจ

(๒) ปรับปรุงกฎหมายหรืออนุบัญญัติเพื่อให้เกิดความเชื่อมต่อระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการเบิกจ่ายงบประมาณสำหรับการนำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติดไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง
ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗

*****

ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาผู้เสพและผู้ติดยาเสพติด โดยเน้นการดำเนินงานในเชิงคุณภาพ รวมถึงการปรับปรุงมาตรฐานการบำบัดรักษาผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดในทุกระบบ เพื่อให้ผู้ผ่านการบำบัดสามารถกลับมาดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และไม่หวนกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำอีก โดยได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อเข้าสูการบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู เพื่อให้โอกาสผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด หรือเสพและมียาเสพติดไว้ในครอบครอง โดยมีผลการตรวจปัสสาวะเบื้องต้นพบว่ามีสารเสพติด และยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟู ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกหรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุก ตามคำพิพากษา และไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม หากผู้นั้นยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดนำตัวผู้ต้องสงสัยพร้อมผลการตรวจปัสสาวะเบื้องต้น และเอกสารยินยอมเข้าบำบัดฟื้นฟูไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู

เพื่อให้การดำเนินงานในการนำตัวผู้ยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ตามประกาศ คสช. ที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานสำนักงาน ป.ป.ส. จึงได้กำหนดแนวทางการนำส่งผู้เสพผู้ติดยาไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง และการเบิกจ่ายค่านำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ดังนี้

๑. การเบิกจ่ายงบประมาณค่านำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ให้อ้างอิงหลักการเบิกจ่าย ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๔/๑๑๔๔๒ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ขออนุมัติหลักการค่าใช้จ่ายในการนำส่งและรับตัวผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดระหว่างสถานที่พบตัวและสถานที่คัดกรอง และค่าใช้จ่ายในการมารายงานตัวหรือนำผู้ผ่านการบำบัดรักษามารายงานตัว

๒. ค่าใช้จ่ายในการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดจากสถานที่พบตัวไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง หรือส่งต่อค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในอัตราเท่าที่จ่ายจริงไม่เกินครั้งละ ๑๐๐ บาท/ผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ๑ ราย

๓. ขั้นตอนการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ นำผู้ต้องสงสัยไปส่งยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง หรือส่งต่อค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พร้อมจัดทำเอกสารรายงานการนำส่งผู้เสพยาเสพติด เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศูนย์เพื่อการคัดกรองรับรองว่าได้นำผู้ต้องสงสัยมาส่งยังศูนย์เพื่อการคัดกรองจริง ตามเอกสารแนบ ๑

๓.๒ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) จัดทำหนังสือนำส่งไปยังศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) พร้อมแนบหลักฐานการเบิกงบประมาณ ดังนี้

(๑) รายงานการนำส่งผู้เสพยาเสพติด เอกสารแนบ ๑

(๒) หลักฐานประกอบการเบิกงบประมาณ

- คำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เอกสารแนบ ๒

- ใบเบิกค่าใช้จ่ายในการนำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติด เอกสารแนบ ๓

- ใบสำคัญรับเงิน เอกสารแนบ ๔

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้นำส่ง โดยลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องตรงกันกับใบสำคัญรับเงิน

๔. ศอ.ปส.จ. ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติในหลักการภาพรวมทั้งปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ทั้งนี้ จะมีผลในการเบิกจ่ายเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว

๔.๒ การเบิกจ่ายงบประมาณในแต่ละครั้ง ควรดำเนินการตามห้วงเวลาที่กำหนด เดือนละ ๑-๒ ครั้ง

๔.๓ รับเอกสารจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ตรวจสอบความถูกต้อง และรวบรวมเอกสารหลักฐานข้างต้นเพื่อขออนุมัติเบิกจ่าย

กรณีที่ไม่สามารถนำผู้ต้องสงสัย ไปส่งยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง หรือค่าย จะไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้

รายงานการนำส่งผู้เสพยาเสพติด

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....
ตำแหน่ง.....สังกัด.....
ที่อยู่.....
โทรศัพท์/โทรสาร.....

ได้นำผู้เสพยาเสพติดที่ยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 108/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2557 มายังศูนย์เพื่อการคัดกรอง.....เพื่อเข้ารับการจำแนกคัดกรอง จำนวน.....คน มีรายชื่อ ดังนี้

1. ชื่อ -สกุล.....อายุ.....ปี หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
2. ชื่อ -สกุล.....อายุ.....ปี หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
3. ชื่อ -สกุล.....อายุ.....ปี หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
4. ชื่อ -สกุล.....อายุ.....ปี หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
5. ชื่อ -สกุล.....อายุ.....ปี หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....

เจ้าหน้าที่ศูนย์เพื่อการคัดกรองได้ทำการตรวจสอบแล้วว่า ข้าพเจ้าได้นำผู้เสพยาเสพติดตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น มาส่งยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง.....ดำเนินการจำแนกคัดกรองเพื่อให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูที่เหมาะสมกับสภาพการเสพยาเสพติด จึงร่วมลงลายมือชื่อร่วมกันไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....(เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ/ผู้นำส่ง)

(.....)

ลงชื่อ.....(เจ้าหน้าที่ศูนย์เพื่อการคัดกรอง/ผู้รับรอง)

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ร่าง

คำสั่ง .....

ที่...../๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗

ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้สงสัยว่ากระทำผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ตามข้อความในข้อ ๑ วรรคสาม ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดพบผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติด หรือเสพและมียาเสพติดไว้ในครอบครอง โดยมีผลการตรวจปัสสาวะเบื้องต้นพบว่ามีสารเสพติด และยินยอมเข้ารับบำบัดฟื้นฟู ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดฐานอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกหรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษา และไม่มีพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม หากผู้นั้นยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดนำตัวผู้ต้องสงสัยพร้อมผลการตรวจปัสสาวะเบื้องต้น และเอกสารยินยอมเข้ารับบำบัดฟื้นฟูไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามประกาศดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ..... (ชื่อหน่วยงาน)..... จึงขอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ อำเภอ..... จังหวัด..... ดังนี้

- ๑. ....
- ๒. ....
- ๓. ....
- ๔. ....
- ๕. ....

โดยมีหน้าที่

๑. ค้นหา ผู้เสพผู้ติดยาเสพติด โดยการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ด้วยวิธีการตั้งด่านแบบบูรณาการ การจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ และการประชาคมแบบบูรณาการ

๒. รณรงค์ ชักจูงผู้ต้องสงสัยว่าเสพยาเสพติดให้เข้ารับการบำบัดรักษา

๓. ดำเนินการขอตรวจปัสสาวะผู้ต้องสงสัย และบันทึกรายละเอียด ผลการตรวจปัสสาวะ ลงในแบบฟอร์มตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๑

๔. ส่งผู้ต้องสงสัยไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรอง พร้อมบันทึกการเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู ตามแบบ บ.๑๐๘-๒๕๕๗-๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่   เดือน   พ.ศ. ๒๕๕๙

(.....)

.....

ชุดเอกสารนำส่งตัว

ใบเบิกค่าใช้จ่ายในการนำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติด

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอบเบิกค่าใช้จ่ายในการนำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติด

เรียน .....

ข้าพเจ้า ..... หมายเลขประจำตัวประชาชน.....

ตำแหน่ง ..... หน่วยงาน/สังกัด .....

ที่ตั้ง ..... ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

โทรศัพท์ ..... ได้นำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ไปยัง

 ศูนย์เพื่อการคัดกรอง/สถานที่จำแนกคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ..... ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือสถานที่บำบัดฟื้นฟู .....

จำนวนทั้งสิ้น ..... ราย มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. ชื่อ-สกุล ..... อายุ ..... ปี หมายเลขประจำตัวประชาชน .....

2. ชื่อ-สกุล ..... อายุ ..... ปี หมายเลขประจำตัวประชาชน .....

3. ชื่อ-สกุล ..... อายุ ..... ปี หมายเลขประจำตัวประชาชน .....

4. ชื่อ-สกุล ..... อายุ ..... ปี หมายเลขประจำตัวประชาชน .....

5. ชื่อ-สกุล ..... อายุ ..... ปี หมายเลขประจำตัวประชาชน .....

ในการนี้ ข้าพเจ้าฯ ขอบเบิกค่าใช้จ่ายในการนำส่งผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ในอัตราเท่าที่จ่ายจริง ตามหนังสือ
กรมบัญชีกลาง ที่ กค 0406.4/11442 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2556 เป็นจำนวนเงิน .....

(.....)

ทั้งนี้ ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ ..... ผู้นำส่ง/ผู้ขอรับเงิน

(.....)

ใบสำคัญรับเงิน

วันที่ .....

ข้าพเจ้า ..... อยู่บ้านเลขที่ .....

ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด .....

ได้รับเงินจาก ..... ดังรายการต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน
<p>ค่าใช้จ่ายในการนำผู้เสพผู้ติดยาเสพติด ที่ยินยอมเข้ารับการบำบัดรักษา ไปยังศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด หรือส่งต่อค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือสถานบำบัดฟื้นฟูฯ (กค 0406.4/11442 ลงวันที่ 27 มีนาคม 2556 เรื่อง ขออนุมัติหลักการค่าใช้จ่ายในการนำส่งและรับตัวกลับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดระหว่างสถานที่พบตัวและสถานที่คัดกรอง และค่าใช้จ่ายในการมารายงานตัว หรือนำผู้ผ่านการบำบัดรักษามารายงานตัว)</p>	
<p>จำนวนเงิน (ตัวอักษร) .....</p>	

(ลงชื่อ)..... (ผู้รับเงิน)

(.....)

(ลงชื่อ)..... (ผู้จ่ายเงิน)

(.....)